

Latvijas Bankas noteikumu projekta "Prasības grupas iekšējā finansiālā atbalsta sniegšanas nosacījumu izpildes izvērtēšanai" anotācija

Nosaukums	Prasības grupas iekšējā finansiālā atbalsta sniegšanas nosacījumu izpildes izvērtēšanai
Dokumenta veids	Latvijas Bankas noteikumi
Izdošanas pamatojums	Kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību darbības atjaunošanas un noregulējuma likuma (turpmāk – Likums) 3. panta ceturtā daļa
Mērķis un būtība	<p>Saskaņā ar Latvijas Bankas likuma pārejas noteikumu 3. punktu Latvijas Bankas un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas līdz Latvijas Bankas likuma spēkā stāšanās dienai izdotie ārējie normatīvie akti, vadlīnijas un ieteikumi piemērojami līdz dienai, kad stājas spēkā attiecīgie Latvijas Bankas ārējie normatīvie akti, vadlīnijas vai ieteikumi, bet ne ilgāk kā līdz 2024. gada 31. decembrim.</p> <p>Ņemot vērā minēto, Latvijas Banka ir izstrādājusi noteikumu projektu "Prasības grupas iekšējā finansiālā atbalsta sniegšanas nosacījumu izpildes izvērtēšanai" (turpmāk – noteikumu projekts), kas aizstās Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 2020. gada 27. jūlija normatīvos noteikumus Nr. 107 "Finansiālā atbalsta sniegšanas nosacījumu izpildes izvērtēšanas normatīvie noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr. 107).</p> <p>Likuma 28. pantā noteikti nosacījumi, kas jāizpilda, lai grupas sabiedrība būtu tiesīga sniegt finansiālo atbalstu saskaņā ar nolīgumu par grupas iekšējo finansiālo atbalstu. Saskaņā ar Likuma 30. panta trešo daļu Latvijas Banka var piekrist finansiālā atbalsta sniegšanai vai to aizliegt vai ierobežot, ja tā konstatē, ka nav izpildīti Likuma V nodaļā minētie grupas iekšējā finansiālā atbalsta sniegšanas nosacījumi. Savukārt Likuma 30. panta pirmā daļa paredz prasību grupas sabiedrībai, kura ir paredzējusi sniegt finansiālo atbalstu, pirms finansiālā atbalsta sniegšanas saskaņā ar nolīgumu par grupas iekšējo finansiālo atbalstu paziņot par to Latvijas Bankai, un Likuma 30. panta otrā daļa nosaka paziņojumā ietveramo informāciju.</p> <p>Komisijas 2016. gada 23. marta deleģētās regulas (ES) 2016/1075, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2014/59/ES attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem, ar kuriem precizē atveseļošanas plānu, noregulējuma plānu un grupas noregulējuma plānu saturu, minimālos kritērijus, kas kompetentajai iestādei ir jānovērtē attiecībā uz atveseļošanas plāniem un grupas atveseļošanas plāniem, nosacījumus grupas finansiālajam atbalstam, prasības neatkarīgiem vērtētājiem, norakstīšanas un konvertācijas pilnvaru līgumisku atzīšanu, paziņošanas prasību un apturēšanas paziņojuma procedūras un saturu un noregulējuma kolēģiju</p>

	<p>operatīvās funkcijas (turpmāk – Regula 2016/1075) III nodaļa nosaka prasības attiecībā uz Likuma 28. panta 1., 3., 5. un 8. punktā noteikto nosacījumu izpildi.</p> <p>Savukārt Eiropas Banku iestādes 2015. gada 8. decembra pamatnostādnes EBA/GL/2015/17 "Pamatnostādnes, kas nosaka grupas finansiālā atbalsta nosacījumus saskaņā ar Direktīvas 2014/59/EK 23. pantu" (turpmāk – Pamatnostādnes EBA/GL/2015/17) nosaka prasības attiecībā uz Likuma 28. panta 2., 4., 6. un 7. punktā noteikto nosacījumu izpildi.</p> <p>Likuma 3. panta ceturrtā daļa paredz Latvijas Bankai tiesības izdot noteikumus atbilstoši šā likuma mērķim un darbības jomai, nosakot prasības, kas izriet no Eiropas Banku iestādes izdotajām vadlīnijām par darbības atjaunošanu un noregulējumu.</p> <p>Noteikumu projekts izstrādāts ar mērķi noteikt prasības Likuma 28. panta 2., 4., 6. un 7. punktā noteikto finansiālā atbalsta sniegšanas nosacījumu izpildes izvērtēšanai, kas izriet no Pamatnostādnēm EBA/GL/2015/17, kā arī Likuma 28. panta 1., 3., 5. un 8. punktā noteikto finansiālā atbalsta sniegšanas nosacījumu izpildes izvērtēšanai, kas izriet no Regulas 2016/1075 III nodaļas.</p> <p>Līdz šim noteikumu projektā iekļautās prasības regulēja Noteikumi Nr. 107.</p> <p>Noteikumi būs saistoši Latvijas Republikā reģistrētai grupas sabiedrībai, kura ir paredzējusi sniegt grupas iekšējo finansiālo atbalstu saskaņā ar nolīgumu par grupas iekšējo finansiālo atbalstu, izņemot Latvijas Republikā reģistrētu grupas sabiedrību, kuras uzraudzību veic Eiropas Centrālā banka. Noteikumi nebūs saistoši minētajai grupas sabiedrībai, jo Eiropas Centrālā banka attiecībā uz to piemēro Pamatnostādnes EBA/GL/2015/17.</p> <p>Ar noteikumu projektu tiek saglabātas Noteikumos Nr. 107 ietvertās prasības, papildus nosakot, ka atbalstu sniedzošajai grupas sabiedrībai, lai izvērtētu to, vai finansiālā atbalsta sniegšanas brīdī tā izpildīs tai noteiktās darbību regulējošās prasības, kā arī to, vai finansiālā atbalsta sniegšana nav iemesls, lai pārkāptu šīs prasības, papildus jāanalizē tās spēja izpildīt arī ieteicamo kapitāla rezerves prasību, kas tai noteikta saskaņā ar attiecīgi Kredītiestāžu likuma 101.¹⁷ pantu vai Ieguldījumu brokeru sabiedrību likuma 55. pantu. Ieteicamā kapitāla rezerves prasība minētajos likumos ieviesta, transponējot attiecīgi Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 20. maija direktīvas (ES) 2019/878, ar ko direktīvu 2013/36/ES groza attiecībā uz atbrīvotajām sabiedrībām, finanšu pārvaldītājsabiedrībām, jauktām finanšu pārvaldītājsabiedrībām, atalgojumu,</p>
--	---

	<p>uzraudzības pasākumiem un pilnvarām, kā arī kapitāla saglabāšanas pasākumiem, 1. panta 33. punktu un Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 27. novembra direktīvas (ES) 2019/2034 par ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību un ar ko groza direktīvas 2002/87/EK, 2009/65/EK, 2011/61/ES, 2013/36/ES, 2014/59/ES un 2014/65/ES 41. pantu.</p> <p>Līdz ar noteikumu projekta stāšanos spēkā spēku zaudēs Noteikumi Nr. 107.</p>
Leģitīmais mērķis	<p>Noteikumu projekta leģitīmais mērķis ir citu personu tiesību un sabiedrības labklājības aizsardzība.</p> <p>Šo pamattiesību aizsardzību Latvijas Banka īsteno, nodrošinot finanšu tirgus uzraudzību, kurai ir vitāla nozīme finanšu sistēmas un ekonomiskajā attīstībā, iespējami pilnīgākajā veidā, lai veicinātu sabiedrības uzticēšanos finanšu tirgum un Latvijas Bankai kā konkrēto finanšu tirgus dalībnieku uzraugam, kas nodrošina konkrēto finanšu tirgus dalībnieku tiesisku un sabiedrības interesēm atbilstošu darbību.</p> <p>Indivīdam kā finanšu tirgus sistēmas daļai ir būtiski apzināties un saņemt to aizsardzības līmeni, kuru tam nodrošina finanšu tirgus uzraugs jeb Latvijas Banka, un attiecīgi Latvijas Banka finanšu tirgus uzrauga lomā ir atbildīga par tādu pasākumu veikšanu, kas aizsargā indivīda pamattiesības. Respektīvi, indivīds ir tiesīgs paļauties uz finanšu sistēmas taisnīgu uzraudzību, pretējā gadījumā indivīdam zūd uzticība finanšu sistēmai un motivācija būt šīs sistēmas dalībniekam.</p> <p>Nosakot vienotas prasības Likuma 28. pantā noteikto finansiālā atbalsta sniegšanas nosacījumu izpildes izvērtēšanai un veicot prasību ievērošanas pārbaudes, Latvijas Banka nodrošina tai Latvijas Bankas likumā noteikto pienākumu – veicināt ieguldītāju un noguldītāju interešu aizsardzību un finanšu tirgus ilgtspējīgu attīstību un stabilitāti – izpildi.</p>
Samērīgums	<p>Likuma 28. pants nosaka, ka finansiālo atbalstu saskaņā ar nolīgumu par grupas iekšējo finansiālo atbalstu grupas sabiedrība ir tiesīga sniegt tikai tad, ja ir izpildīti tajā minētie finansiālā atbalsta sniegšanas nosacījumi, bet tas nenosaka vienotu pieeju minēto nosacījumu izpildes izvērtēšanai.</p> <p>Tiesību norma atbilst samērīguma principam, jo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ar noteikumu projekta ieviešanu tiek sasniegts leģitīmais mērķis – citu personu tiesību un sabiedrības labklājības aizsardzība, t. i., tiek noteiktas vienotas prasības Likuma 28. pantā noteikto finansiālā atbalsta sniegšanas nosacījumu izpildes izvērtēšanai; 2) atbilstošākais veids, kā noteikt finanšu tirgus dalībniekiem vienotas un saistošas prasības, tādējādi nodrošinot vienotu finanšu tirgus dalībnieku izpratni un pieeju, ir izdot finanšu

	<p>tirgus dalībniekiem saistošus noteikumus. Citas alternatīvas jautājuma noregulēšanai un vienotu prasību noteikšanai nebūtu efektīvas un nesasniegtu izvirzīto mērķi, jo nenodrošinātu minēto prasību vienveidīgu piemērošanu.</p> <p>Izraugoties piemērotāko līdzekli leģitīmā mērķa sasniegšanai, Latvijas Banka izvērtēja, ka nebūtu atbilstoši izdot, piemēram, zemāka ranga normatīvos aktus, kuri nebūtu finanšu tirgus dalībniekam juridiski saistoši. Turklāt noteikumu projekta izstrādi pilnvarojošā norma skaidri norāda uz tiesībām izstrādāt noteikumus.</p> <p>Ņemot vērā iepriekš minētos apstākļus, sabiedrības ieguvums būs lielāks par papildu slogu un resursu ieguldījumu, kas konkrētajam finanšu tirgus dalībniekam varētu rasties ar uzliktajiem pienākumiem, un tos atsver sagaidāmie ilgtermiņa ieguvumi no vienotas pieejas Likuma 28. pantā norādīto finansiālā atbalsta sniegšanas nosacījumu izpildes izvērtēšanai un līdz ar to arī no stabilāka finanšu sektora.</p>
Spēkā stāšanās	Nākamajā dienā pēc publicēšanas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".
Ietekme uz Latvijas Bankas budžetu	Noteikumu izdošana nerada ietekmi uz Latvijas Bankas budžetu.
Administratīvā sloga un izmaksu novērtējums (tirgus dalībniekiem)	<p>Noteikumu projekts ievieš papildu prasību analizēt, vai atbalstu sniedzošā grupas sabiedrība finansiālā atbalsta sniegšanas brīdī izpilda tai attiecīgi saskaņā ar Kredītiestāžu likuma 101.¹⁷ pantu vai Ieguldījumu brokeru sabiedrību likuma 55. pantu noteikto ieteicamo kapitāla rezerves prasību, kā arī to, vai finansiālā atbalsta sniegšana nav iemesls, lai pārkāptu minēto prasību, kas var radīt tirgus dalībniekiem papildu administratīvo slogu un administratīvās izmaksas. Administratīvā sloga un administratīvo izmaksu pieaugumu nav iespējams aprēķināt, jo tas varētu būt atkarīgs no minētās sabiedrības pašu kapitāla apmēra un ieteicamās kapitāla rezerves prasības ievērošanas līmeņa.</p> <p>Pārējās noteikumu projektā iekļautās prasības atbilst Noteikumos Nr. 107 iekļautajām prasībām un tādēļ nerada jaunu administratīvo slogu vai administratīvās izmaksas.</p>
Saistītie dokumenti	<ol style="list-style-type: none"> 1. Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija regula (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm, un ar ko groza regulu (ES) Nr. 648/2012. 2. Regula 2016/1075. 3. Likums. 4. Ieguldījumu brokeru sabiedrību likums. 5. Kredītiestāžu likums. 6. Pamatnostādnes EBA/GL/2015/17. 7. Noteikumi Nr. 107.

	<p>8. Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 20. maija direktīva (ES) 2019/878, ar ko direktīvu 2013/36/ES groza attiecībā uz atbrīvotajām sabiedrībām, finanšu pārvaldītājsabiedrībām, jauktām finanšu pārvaldītājsabiedrībām, atalgojumu, uzraudzības pasākumiem un pilnvarām, kā arī kapitāla saglabāšanas pasākumiem.</p> <p>9. Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 27. novembra direktīva (ES) 2019/2034 par ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību un ar ko groza direktīvas 2002/87/EK, 2009/65/EK, 2011/61/ES, 2013/36/ES, 2014/59/ES un 2014/65/ES.</p>
Saskaņošana ar Eiropas Centrālo banku	Noteikumu projekts nav jāsaskaņo ar Eiropas Centrālo banku.
Saskaņošana ar citām publiskām un privātām personām	<p>Noteikumu projekts 2024. gada 1. oktobrī tika publicēts Latvijas Bankas tīmekļvietnes www.bank.lv sadaļas "Tiesību akti" apakšsadaļā "Sabiedrības līdzdalība", un līdz 2024. gada 15. oktobrim sabiedrībai bija iespēja iesaistīties tā apspriešanā.</p> <p>Vienlaikus par noteikumu projektu un notiekošo sabiedrības līdzdalību individuāli tika informēta Latvijas Finanšu nozares asociācija un tās kredītiestādes, kuras nav Latvijas Finanšu nozares asociācijas biedres, kā arī ieguldījumu brokeru sabiedrības, kuras atbilst Ieguldījumu brokeru sabiedrību likuma 6. panta pirmās daļas 1. vai 2. punkta prasībām.</p> <p>Noteikumu projekts tika iesniegts izskatīšanai Latvijas Bankas konsultatīvās finanšu tirgus padomes sēdē.</p>
Saskaņošanas rezultāti	<p>Sabiedrības līdzdalības rezultātā par noteikumu projektu netika saņemti priekšlikumi vai iebildumi. Līdz ar to noteikumu projekts ir saskaņots bez priekšlikumiem vai iebildumiem.</p> <p>Latvijas Bankas konsultatīvās finanšu tirgus padomes sēdē 2024. gada 30. oktobrī par noteikumu projektu netika saņemti iebildumi vai priekšlikumi. Līdz ar to tika atbalstīta noteikumu projekta iesniegšana apstiprināšanai Latvijas Bankas padomē.</p>